

การพัฒนากิจกรรมทางภาษาและแบบประเมินทักษะภาษาในการจัดประสบการณ์ทางภาษา
ตามแนวสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

The Development of Language Activities and Language Evaluation based on
Balanced Literacy Approach for Preschool Children.

วนิดา มูลละมัย

โรงเรียนบ้านป่าเขว้า ตำบลคงดินแดง อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมทางภาษาและแบบประเมินทักษะภาษาในการจัดประสบการณ์ทางภาษาตามแนวสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย การดำเนินการศึกษาแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบกิจกรรมและแบบประเมินทักษะภาษาในการจัดประสบการณ์ทางภาษาตามแนวสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการศึกษาวិเคราะห์และสังเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ทางภาษาตามแนวสมดุลภาษาของเด็กปฐมวัย การสอนภาษาแบบธรรมชาติ และการสอนสะกดคำ ระยะที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมทางภาษาและแบบประเมินทักษะภาษาของเด็กปฐมวัยด้านการอ่านและการเขียน ระยะที่ 3 การทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในการนำไปใช้จริง กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยและผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 ท่าน ครูปฐมวัย จำนวน 2 คน นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านป่าเขว้า จังหวัดลพบุรี จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมทางภาษาในการจัดประสบการณ์ทางภาษาตามแนวสมดุลภาษา จำนวน 24 แผน 2) แบบประเมินทักษะด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย 3) แบบบันทึกพัฒนาการทางการอ่านและเขียนของเด็กปฐมวัย 4) แบบประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดกิจกรรมทางภาษาในการจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุลภาษา 5) แบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะด้านการอ่านและการเขียน และ 6) แบบประเมินความสอดคล้องของแบบบันทึกพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ครูปฐมวัย จำนวน 2 คน มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1) กิจกรรมในแผนการจัดประสบการณ์ทางภาษาตามแนวสมดุลภาษาของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย กิจกรรมอ่านหนังสือให้ฟัง กิจกรรมการอ่านร่วมกัน กิจกรรมการอ่านอิสระ กิจกรรมการอ่านแบบชี้แนะโดยการสอนแบบสะกดคำ กิจกรรมเกมทางภาษา กิจกรรมการเขียนร่วมกัน กิจกรรมการเขียนอิสระ และกิจกรรมการเขียนชี้แนะโดยการสอนแบบสะกดคำ ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดประสบการณ์ทางภาษาตามแนวสมดุลภาษา ทุกข้อมีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67- 1.0 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม 2) แบบประเมินทักษะด้านการอ่านและการเขียน เป็นแบบประเมินเชิงมิติคุณภาพ ประกอบด้วย จำนวน 2 ด้าน ด้านละ 4 ข้อ มีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) ด้านการอ่าน ประกอบด้วยพฤติกรรมสนใจการอ่านร่วมกันและการอ่านอิสระ อ่านหนังสือโดยชี้และกวาดสายตาจากซ้ายไปขวาและจากบนลงล่าง บอกความหมายของคำศัพท์และเรื่องราวจากสื่อวรรณกรรมหรือสื่อการอ่านอื่นๆ บอกตัวอักษรหรือคำคุ้นเคยที่ได้เรียนรู้จากการจัดประสบการณ์ 2) ด้านการเขียน ประกอบด้วยพฤติกรรม สนใจการเขียนร่วมกันและการเขียนอิสระวาดภาพหรือเขียนเพื่อสื่อความหมาย เขียนคำที่มีความหมายหรือคำคุ้นเคยที่ได้เรียนรู้จากการจัดประสบการณ์ และเขียนชื่อ-นามสกุลของตนเอง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสังเกตทักษะด้านการอ่านและการเขียน ทุกข้อมีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67- 1.0 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม และ 3) แบบบันทึกพัฒนาการทางการอ่านและเขียนของเด็กปฐมวัย เป็นแบบประเมินเชิงมิติคุณภาพ ประกอบด้วย การบันทึก

พัฒนาการของเด็กปฐมวัยจากกิจกรรมดังต่อไปนี้ บันทึกพัฒนาการทางการอ่านจากกิจกรรมอ่านหนังสือให้ฟัง กิจกรรมการอ่านร่วมกัน กิจกรรมการอ่านอิสระ กิจกรรมการอ่านแบบชี้แนะโดยการสอนแบบสะกดคำ และ กิจกรรมเกมทางภาษา บันทึกพัฒนาการทางการเขียนจากกิจกรรมการเขียนร่วมกัน กิจกรรมการเขียนอิสระ และกิจกรรมการเขียนแบบชี้แนะโดยการสอนแบบสะกดคำ ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบบันทึกพัฒนาการทางการอ่านและเขียนของเด็กปฐมวัย ทุกข้อมีค่าความสอดคล้อง 1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม โดยเมื่อนำไปใช้การทดลองใช้เครื่องมือ(Try out) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินของแบบประเมินทักษะด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย และแบบบันทึกพัฒนาการทางการอ่านและเขียนของเด็กปฐมวัย ระดับความสอดคล้องกันของคะแนนที่ได้จากผู้ประเมิน 2 คน โดยแบบประเมินทักษะด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย ทุกข้อได้ค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินเท่ากับ 1 และแบบบันทึกพัฒนาการทางการอ่านและเขียนของเด็กปฐมวัย ทุกข้อได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินเท่ากับ 1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แบบประเมินทักษะด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย และแบบบันทึกพัฒนาการทางการอ่านและเขียนของเด็กปฐมวัยมีคุณภาพอยู่ในขั้นใช้ได้